

[Christmas Møller.]

Forslag til Beslutning. Jeg kan ikke helt forstaa, at Udenrigsministeren gør det, jeg kan godt se den partipolitiske Fordel, han kan have ved det, men jeg synes ogsaa, det maa være et overmaade stort Minus, at man fra de nuværende Flertalspartiers og fra Udenrigsministerens Side dog ikke vil være med til et saadant Forsøg, som ingen vilde kunne bestride i hvert Fald ingen Skade kunde gøre, men som kunde gøre overmaade stor Nytte. Der er jo endvidere erklæret fra den mest autoritative Side, som sligt kan siges fra, at der ingen hemmelige eller fortrolige Forhandlinger skal finde Sted mellem Venstre og Regeringspartierne i Løbet af Sommeren; hvis man skulde have haft Lyst til noget saadant, er der af det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen — og det er jo den mest autoritative Side, dette kan siges fra — sagt, at i Løbet af Sommeren kan der selvfølgelig intet ske. Altsaa Samtaler eller Forhandlinger af den ene eller den anden Art skal der ikke føres, og saa kan jo en saadan Undersøgelse, hvis det var det, den højtærede Udenrigsminister frygtede, aldeles ikke lægge sig hindrende i Vejen, thi paa dette Omraade vil man, det har man sagt til Befolkningen, overhovedet ikke foretage sig noget i Sommer.

Den højtærede Udenrigsminister kom dog, forekommer det mig, med visse Betragtninger, som var værdifulde for os. Naar Udenrigsministeren saaledes erkender, at Neutralitetsbegrebet er blevet et andet, vil jeg gerne have Lov til at understrege dette, men jeg kunde saa ogsaa have Lyst til at spørge: Hvor mange Vælgere i al Almindelighed gør sig egentlig Forestilling herom? Den Militærdebat og den Afrustningsagitation, vi har haft, er jo ført med nøjagtig de samme Argumenter baade før og efter 1914. Man tror, at Stillingen er den samme nu som i og efter 1914, og naar saa den højtærede Udenrigsminister kommer her og erklærer, overensstemmende med de Betragtninger, der er fremsat fra vor Side, at Neutralitetsbegrebet er blevet et andet, ja, saa spørger jeg: Hvorfor skal man da ikke have en Redegørelse herfor, saaledes at ogsaa den jævne Mand kan være klar over, at der her virkelig er et stort og vigtigt Problem?

Den højtærede Udenrigsminister erklærede, at han ogsaa var enig i de Betragtninger, der er fremsat om, at man ikke kunde have blot Rettigheder, men ingen Pligter, men den højtærede Minister sagde, at det, vi var uenige om, var *hvilke* Pligter vi havde. Ja, der kan vel ikke være nogen som helst

Tvivl om, at vi har Pligter paa de økonomiske Sanktioners Omraade, som kan være overmaade farlige for os, og naar den højtærede Minister henviste til den Betænkning, som var afgivet af et Udvalg, der væsentlig bestod af Embedsmænd — hvis jeg ikke husker fejl, af nuværende Gesandt, Kammerherre Clan, nuværende Direktør i Store Nordiske O. C. Scavenius, Afdelingschef Cohn, den højtærede Udenrigsminister og det ærede Medlem Hr. N. Neergaard — og med klædelig Beskedenhed udtalte, at derigennem var ogsaa Hovedretningerne vedrørende hele dette Spørgsmaal repræsenteret politisk — vil jeg dog have Lov til at fremhæve, at selv i denne Betænkning hedder det angaaende Tvangsmidler, hvad jeg beder om Formandens Tilladelse til kort at citere:

„Det siger sig selv, at Medvirkningen ved en saadan Foranstaltning er forbundet med tungt vejende Betæneligheder for en mindre Stat, hvis Hjælpkilder er udsat for at udtømmes hurtigere, og som ved Deltagelsen i dette Tvangsmiddel let selv kan lide langt større økonomisk og anden Skade end den, som derved tænkes paaført den retsbrydende Stat.“

Der er altsaa ogsaa i denne Betænkning gjort et Forbehold. Man har vist, hvorledes hele det System, man dér lige er ved at komme ind i, kan blive overordentlig farligt for os, og hvis jeg nu spurgte den højtærede Udenrigsminister: Er man i Dag naaet til virkelig Klarhed over, hvordan Forholdene ligger paa dette Omraade? tror jeg, han vilde give mig Medhold i, at det er man ikke.

Den højtærede Udenrigsminister sagde, at han og hans Venner havde mere opfattet Pligterne som Pligter paa de sociale og økonomiske Omraader, men han havde ikke noget stærkt Indtryk af, at mit Parti havde vist særlig stor Velvillie paa disse Omraader. Jeg tror ikke, den højtærede Udenrigsminister har Ret heri. Jeg mener, at man ogsaa i det konservative Folkeparti har været imødekommende, overfor Konventioner f. Eks., som kunde vedtages, uden at man derigennem fik sin egen Frihed begrænset paa en betænelig Maade, og ser man paa Betænkningen fra Landstinget angaaende Landarbejderkonventionen, vil den højtærede Udenrigsminister netop se et Eksempel paa min Betragtning.

Den højtærede Udenrigsminister — og dette vil jeg gerne understrege — sagde om Folkeforbundet, at det under mindre Konflikter kunde virke til Gavn for os; men kom det til en virkelig Stormagtskamp, saa vilde det hele blive Ragnarok; og saa vilde Reglerne om Folkeforbundet